

Szczepienia ochronne dla dzieci

do 1. roku życia

Wstęp

Ten przewodnik jest przeznaczony dla rodziców dzieci do 1. roku życia. Zawiera on informacje na temat typowych szczepień ochronnych podawanych dzieciom w celu ich ochrony przed poważnymi chorobami w dzieciństwie. Zawiera on również opis tych chorób oraz wyjaśnia, dlaczego dzieci wymagają przed nimi ochrony.

Program szczepień ochronnych podlega regularnym przeglądom dla zapewnienia dzieciom najskuteczniejszej ochrony przed chorobami, którym można zapobiec. Ta ulotka zawiera informacje na temat szczepień, które zostaną podane Twojemu dziecku w wieku 8, 12 i 16 tygodni.

i Po pierwszych dwóch dawkach MenB w wieku 8 i 12 tygodni ważne jest, aby Twoje dziecko otrzymało paracetamol dla niemowląt. **Przed zabraniem Twojego dziecka na wizyty w celu podania tych szczepień upewnij się, że masz w domu paracetamol dla niemowląt.** (Patrz strony 14-17)

“ Dwie interwencje
zdrowia publicznego,
które wywarły
największy wpływ
na zdrowie na
całym świecie to
czysta woda
i szczepienia. ”

Światowa Organizacja
Zdrowia

Czym jest szczepienie?

Szczepienie to najlepszy i najbezpieczniejszy sposób na ochronę Twojego dziecka przed różnymi chorobami zakaźnymi. Po otrzymaniu szczepienia przeciwko chorobie, nasze organizmy są gotowe rozpocząć walkę z chorobą, jeśli nastąpi z nią kontakt.

Jak działają szczepionki?

Szczepionki zawierają niewielką część bakterii lub wirusa, który wywołuje chorobę, lub niewielką ilość substancji chemicznych produkowanych przez bakterie. Szczepionki działają poprzez pobudzenie układu odpornościowego organizmu do wytwarzania przeciwciał (substancji, które zwalczają infekcję lub chorobę). Jeśli Twoje dziecko wejdzie w kontakt z chorobą zakaźną, przeciwciała wytworzone poprzez szczepienie rozpoznają ją i będą gotowe chronić organizm Twojego dziecka.

Dlaczego potrzebujemy szczepień?

Każdego roku miliony ludzi na całym świecie umierają z powodu chorób zakaźnych. Wielu z tych śmierci można zapobiec poprzez szczepienie. Większość z tych chorób stała się bardzo rzadka w Irlandii Północnej i możliwe, że rzadko o nich słyszałeś(-aś). Stały się rzadkie, ponieważ w przeszłości mieliśmy bardzo wysoki stopień przyjmowania szczepień. Szczepienia te były bardzo skuteczne w zapobieganiu chorobom. Jednak nadal występują one często w innych częściach świata, a częstsze podróże za granicę mogą spowodować powrót tych chorób do Irlandii Północnej i zakażenie nimi dzieci, które nie otrzymały szczepień.

Jest bardzo ważne, abyśmy nie zapominali jak poważne mogą być te choroby. Najbardziej narażone na te infekcje są małe dzieci, dlatego należy je chronić jak najwcześniej. Twoje dziecko potrzebuje różnych szczepionek, aby uzyskać pełną ochronę. Dlatego ważne jest, aby przyjąć pełny cykl szczepień. Jeśli Twoje dziecko nie otrzyma którejsz szczepionki, wciąż może otrzymać większość z nich później, nawet jeśli minęło dużo czasu. Poproś swojego lekarza lub pielęgniarkę środowiskową, aby zorganizowali dla Twojego dziecka przyjęcie szczepionki, której nie otrzymało. Nie trzeba rozpoczynać cyklu od początku.

Niektóre choroby mogą mieć poważniejszy przebieg u starszych dzieci – dlatego ważne jest, aby zapewnić dziecku wszystkie dawki szczepienia.

Jeśli masz pytania na temat szczepień, porozmawiaj ze swoim lekarzem, pielęgniarką w przychodni lub pielęgniarką środowiskową.

Możesz też wejść na stronę pha.site/vaccinations lub www.nidirect.gov.uk/childhood-immunisation

Informacje dla pacjentów na temat wszystkich wymienionych tutaj szczepionek znajdują się na stronie www.medicines.org.uk. Wejdź na stronę i wyszukaj nazwę szczepionki.

Szczepionki dla dzieci

Szczepionka DTaP/IPV/Hib/HBV (6 w 1)

Ta szczepionka chroni przeciwko 6 różnym chorobom: błonica (D), tężec (T), krztusiec (P; koklusz), polio (inaktywowana szczepionka przeciw polio - IPV), Haemophilus influenzae typu b (Hib) i wirusowe zapalenie wątroby typu B (HBV).

Twoje dziecko powinno otrzymać szczepionkę 6 w 1 w wieku 8, 12 i 16 tygodni.

W 2026 roku Twoje dziecko otrzyma kolejną szczepionkę 6 w 1 na nowej wizycie w 18 miesiącu życia. Jest ona przewidziana, aby zapewnić dawkę przypominającą Hib w wieku powyżej jednego roku. Zastępuje ona obecną szczepionkę Hib/MenC, która nie jest już podawana. Następnie Twoje dziecko otrzyma kolejną dawkę szczepionki przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i polio przed rozpoczęciem szkoły. Twoje dziecko otrzyma też kolejną dawkę szczepionki przeciwko tężcowi, błonicy i polio pomiędzy 14. a 18. rokiem życia.

Jak skuteczna jest szczepionka 6 w 1?

Badania wykazały, że szczepionka 6 w 1 bardzo skutecznie chroni Twoje dziecko przed tymi sześcioma poważnymi chorobami. Jednak wyżej wskazane dalsze dawki szczepionki są potrzebne, aby przedłużyć tę ochronę w trakcie dorastania Twojego dziecka.

Jakim chorobom zapobiega szczepionka 6 w 1?

Błonica

Błonica to poważna choroba, która może szybko powodować problemy z oddychaniem. Może powodować urazy serca i układu nerwowego, a w ciężkich przypadkach nawet śmierć. Przed wprowadzeniem szczepionki przeciwko błonicy co roku w Irlandii Północnej występowało 1500 przypadków tej choroby.

Tężec

Tężec to bolesna choroba, która wpływa na mięśnie i może powodować problemy z oddychaniem. Oddziałuje na układ nerwowy i może powodować śmierć. Tężec wywołują zarazki z ziemi i gnoju, które przedostają się do organizmu poprzez otwarte rany i oparzenia. Nie przenosi się między ludźmi, ale jest zawsze obecny w ziemi, nawet w tym kraju.

Krztusiec (koklusz)

Koklusz to choroba, która może powodować długie ataki kaszlu i krztuszenia się, które mogą utrudniać oddychanie. Może trwać do 10 tygodni. Może mieć bardzo poważny przebieg u małych dzieci, a nawet prowadzić do śmierci u dzieci poniżej 1. roku życia. W okresie od stycznia do maja 2024 r. wzrosła liczba zakażeń krztuścem w Irlandii Północnej. W 2024 r. doszło do ponad 3000 potwierdzonych przypadków krztuśca. Ten niedawny wzrost liczby zachorowań pokazuje, jak ważne jest, aby zadbać o to, by Twoje dziecko otrzymało wszystkie zaplanowane szczepienia.

Polio

Polio to wirus, który atakuje układ nerwowy i może powodować paraliż mięśni. Oddziaływanie polio na mięśnie klatki piersiowej i mózg może prowadzić do śmierci. Przed wprowadzeniem szczepionki przeciwko polio, co roku w Irlandii Północnej dochodziło do nawet 1500 przypadków paraliżu wywołanego przez polio.

Hib

Hib to infekcja, która może wywołać różne poważne choroby, np. zakażenie krwi, zapalenie płuc lub zapalenie opon mózgowych. Każda z tych chorób może powodować śmierć, jeśli nie nastąpi szybkie leczenie. Szczepionka Hib chroni Twoje dziecko przeciwko tylko jednemu typowi zapalenia opon mózgowych (Hib). Nie chroni ona przeciwko innym typom zapalenia opon mózgowych.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Wirusowe zapalenie wątroby typu B to infekcja wątroby powodowana wirusem zapalenia wątroby typu B. Infekcja ta może utrzymywać się u dzieci przez wiele lat. Czasami może prowadzić do powikłań, takich jak blizny na wątrobie (marskość wątroby), które uniemożliwiają jej prawidłowe funkcjonowanie, a także rak wątroby.

Chociaż liczba dzieci zakażonych wirusem zapalenia wątroby typu B w Wielkiej Brytanii jest niska, od lat 80-tych XX wieku szczepienie przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B jest podawane niemowlętom z dużym ryzykiem przekazania infekcji przez chorą matkę. W październiku 2017 r. szczepionka przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B została włączona do rutynowego programu szczepień, dzięki czemu wszystkie dzieci mogą uzyskać ochronę przed tym wirusem.

Szczepionka przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B chroni tylko przeciw wirusowi typu B. Przyjęcie 4 dawek zapewnia długotrwałą ochronę dzieciom bez dodatkowych czynników ryzyka.

Działania niepożądane szczepionki 6 w 1

Większość dzieci nie odczuwa żadnych działań niepożądanych, ale każde dziecko jest inne. Twoje dziecko może odczuwać jedno lub więcej z poniższych działań niepożądanych, które zazwyczaj mają łagodny przebieg:

- rozdrażnienie do 48 godzin po przyjęciu zastrzyku;
- lekka gorączka (zobacz: postępowanie w przypadku wysokiej gorączki po szczepieniu na stronie 16);
- niewielki guzek w miejscu przyjęcia zastrzyku. Może to potrwać kilka tygodni, a następnie powoli ustępować.

Jeśli uważasz, że u Twojego dziecka wystąpiła jakakolwiek inna reakcja na szczepionkę 6 w 1 i martwisz się tym, porozmawiaj z lekarzem, pielęgniarką w przychodni lub pielęgniarką środowiskową.

Czy są jakieś powody, dla których moje dziecko nie powinno przyjmować szczepionki 6 w 1?

Istnieje bardzo niewiele powodów, dla których dzieci nie mogą przyjąć szczepienia. Szczepionek nie należy podawać dzieciom z potwierdzoną reakcją anafilaktyczną (poważną alergią) na wcześniejszą dawkę szczepionki lub na jej składnik. W przypadku szczepionek przeciw błonicy, tężcowi i polio (DTP) do składników należeć mogą neomycyna, streptomycyna lub polimiksyna B (antybiotyki, które mogą być dodawane do szczepionek w bardzo małych ilościach).

Reakcje alergiczne

Bardzo rzadko szczepionka może wywoływać reakcję alergiczną, np. wysypkę lub świąd na części ciała lub na całym ciele. Jeszcze rzadziej u dzieci w ciągu kilku minut po przyjęciu szczepienia może dojść do ciężkiej reakcji powodującej trudności w oddychaniu i możliwą zapaść. Jest to anafilaksja. Niedawne badania wykazały, że anafilaksja występuje w mniej niż jednym przypadku na milion podanych szczepień. Osoby podające szczepionki są wyszkolone do działania w przypadku reakcji anafilaktycznych, a leczenie prowadzi do szybkiego i pełnego powrotu do zdrowia.

Drgawki

Bardzo rzadko małe dzieci mogą mieć drgawki jeden lub dwa dni po podaniu szczepienia. Zazwyczaj są one związane z bardzo wysoką temperaturą (patrz strona 17). Pilnie zasięgnij porady lekarza, jeśli Twoje dziecko ma drgawki po szczepieniu. Jeśli Twoja przychodnia jest zamknięta lub nie możesz się skontaktować ze swoim lekarzem, udaj się prosto do najbliższego szpitalnego oddziału ratunkowego. Zazwyczaj dzieci wykazują szybki i pełny powrót do zdrowia po drgawkach.

U małych dzieci drgawki mogą wystąpić w dowolnym momencie, więc wystąpienie drgawek po szczepieniu niekoniecznie musi być związane ze szczepionką. Twój lekarz podejmie decyzję, czy Twoje dziecko może przyjmować dalsze dawki szczepionki. Opóźnienie szczepienia może zwiększyć ryzyko, że Twoje dziecko będzie miało drgawki po szczepieniu (drgawki wywołane wysoką temperaturą są rzadsze u dzieci poniżej szóstego miesiąca). Dlatego koniecznie upewnij się, że Twoje dziecko otrzyma szczepienie we właściwym wieku.

Rotawirus

Szczepionka ta chroni przed rotawirusem, powszechną, ale potencjalnie groźną infekcją dolnego odcinka przewodu pokarmowego.

Twoje dziecko powinno otrzymać szczepionkę przeciw rotawirusom w wieku 8 i 12 tygodni.

Czym jest rotawirus?

Rotawirus jest częstą przyczyną wymiotów i biegunki u małych dzieci. Może to być poważne, gdyż małe dzieci są zagrożone odwodnieniem. Niektóre dzieci potrzebują pomocy lekarskiej w szpitalu.

Jak rozprzestrzenia się rotawirus?

Rotawirus rozprzestrzenia się bardzo łatwo przed bezpośredni kontakt z zabawkami, dłońmi czy brudnymi pieluszkami. Może też rozprzestrzeniać się drogą kropelkową poprzez kichanie i kaszel. Mycie rąk i powierzchni pomaga częściowo w obniżeniu rozprzestrzeniania się wirusa, ale nie jest w stanie temu całkowicie zapobiec.

Jak skuteczna jest szczepionka przeciw rotawirusom?

Dowody wskazują, że najlepszym sposobem zapobiegania występowania rotawirusa u dzieci jest podanie im szczepionki. Dlatego szczepionka przeciw rotawirusom jest częścią programu szczepień ochronnych w dzieciństwie. Istnieją jednak inne przyczyny wymiotów i biegunki, przed którymi szczepionka nie chroni.

Kiedy moje dziecko otrzyma szczepionkę?

Twoje dziecko otrzyma szczepionkę w wieku 8 tygodni i ponownie w wieku 12 tygodni wraz z innymi szczepionkami. Twoje dziecko nie może rozpocząć cyklu szczepionki, jeśli skończyło 15 tygodni życia i nie może otrzymać drugiej dawki szczepionki po skończeniu 24 tygodni życia.

Dlaczego starsze dzieci nie mogą otrzymać szczepionki?

Niektóre dzieci – około 1 na 1000 – z wiekiem nabywają choroby powodującej blokadę jelita grubego. Jest ona bardzo rzadka przed 12 tygodniem życia i w większości przypadków występuje między piątym miesiącem a pierwszym rokiem życia. Istnieje jednak bardzo niewielka szansa (około 2 na 100 000 zaszczepionych dzieci), że pierwsza dawka szczepionki wywoła tę blokadę. Aby zmniejszyć ryzyko jej wystąpienia, pierwszej dawki nie podaje się dzieciom powyżej 15 tygodni.

Jak podawane jest szczepienie?

Szczepionka przez rotawirusowi jest podawana w formie płynu z zakraplacza, aby ułatwić dziecku jej połknięcie.

Co się stanie, jeśli moje dziecko wypluje szczepionkę lub natychmiast wymiotuje po jej podaniu?

Szczepionka zostanie podana ponownie, jeżeli Twoje dziecko wymiotuje lub ją wypluje.

Czy szczepionka sprawia, że dzieci nie wymiotują i nie mają biegunki?

Nie. Rotawirus nie jest jedyną przyczyną wymiotów i biegunki u dzieci. Niektóre nadal mogą mieć te objawy. Jednak szczepionka powoduje, że około osiem na dziesięć dzieci nie wymiotuje i nie ma biegunki z powodu rotawirusa. A im więcej dzieci otrzyma szczepionkę, tym trudniej będzie wirusowi się rozprzestrzeniać.

Działania niepożądane szczepionki

Szczepionka jest rozpowszechniona w innych krajach i ma dobry profil bezpieczeństwa. Czasami dzieci, które otrzymały szczepionkę, mogą być niespokojne, kapryśne lub mieć łagodną biegunkę.

W bardzo rzadkich przypadkach (około 2 na 100 000 zaszczepionych dzieci) szczepionka może oddziaływać na jelito grube dziecka i może wystąpić obrzęk brzucha, wymioty i podciąganie kolan do klatki piersiowej, jakby dziecko odczuwało ból – czasami może dojść do krwawego stolca. W takim przypadku należy natychmiast skontaktować się ze swoim lekarzem.

i Należy pamiętać, że zagrożenia wynikające z choroby są o wiele gorsze niż rzadkie działania niepożądane szczepienia.

Czy moje dziecko zarazi się rotawirusem w wyniku otrzymania szczepionki?

Nie. Wirus zawarty w szczepionce jest osłabiony i nie powoduje pełnej postaci choroby. Szczepionka pomaga Twojemu dziecku wytworzyć przeciwciała odpornościowe, dzięki którym podczas następnego kontaktu z wirusem nie zachoruje.

Przez co najmniej 14 dni jest możliwe, że wirus zawarty w szczepionce przeniesie się z dziecka na jego najbliższe osoby przez brudne pieluszki. Jednak szczepienie dziecka zapewni ochronę przed rotawirusem tym osobom, nawet jeżeli ich układy odpornościowe są osłabione w wyniku choroby lub leczenia. Korzyści przewyższają zagrożenia.

Osoby mające bliski kontakt z niedawno zaszczepionymi niemowlętami powinny stosować dobrą higienę osobistą (w tym mycie rąk po zmianie pieluszki dziecku).

Choroba meningokokowa

Meningokoki to bakterie, które wywołują dwa bardzo poważne rodzaje infekcji: **zapalenie opon mózgowych** (wyściółki mózgu) i **posocznicę** (zapalenie krwi). Istnieje kilka różnych szczepów meningokoków. W tym kraju najczęściej występują MenB. Twoje dziecko otrzyma szczepienie MenB w wieku 8 i 12 tygodni oraz po pierwszych urodzinach.

Przez kilka lat podawaliśmy bardzo skuteczne szczepienie przeciwko MenC, które zostało przyjęte przez wiele dzieci. Przypadki zakażenia MenC są obecnie bardzo rzadkie, więc nie ma już potrzeby podawać niemowlętom szczepienia MenC. Twoje dziecko otrzyma szczepienie MenACWY w jedenastym roku chodzenia do szkoły w ramach szkolnego programu szczepień.

Czym jest zapalenie opon mózgowych?

Zapalenie opon mózgowych to zapalenie wyściółki mózgu. Powoduje ucisk na mózg. Zapalenie opon mózgowych może postępować bardzo szybko i powodować poważne objawy, a nawet śmierć.

Czym jest posocznica?

Posocznica (zakażenie krwi) to poważna infekcja zagrażająca życiu, która pogarsza się bardzo szybko. Zagrożenie śmiercią jest wyższe niż w przypadku zapalenia opon mózgowych.

Więcej informacji na temat objawów zapalenia opon mózgowych i posocznicy - patrz strona 18.

Czy zapalenie opon mózgowych i posocznicę można leczyć?

Tak, można je leczyć, ale te choroby postępują bardzo szybko i nawet po uzyskaniu leczenia u niektórych dzieci dochodzi do trwałego uszczerbku na zdrowiu, a niewielka liczba dzieci umiera.

Czy można im zapobiegać?

Tak, od wielu lat bardzo skutecznie zapobiegamy zakażeniu MenC. Szczepienie chroniące przed chorobą MenB zostało wprowadzone do programu szczepień ochronnych w Irlandii Północnej w 2015 r.

Szczepienie MenB

Szczepienie chroni przeciw chorobie MenB, która jest najczęstszym rodzajem choroby meningokokowej. W ostatnich latach w Irlandii Północnej zachodziło do 50 przypadków zakażenia meningokokami rocznie, w większości MenB. Infekcja najczęściej dotyka dzieci.

Twoje dziecko powinno otrzymać szczepionkę MenB w wieku 8 i 12 tygodni oraz niedługo po pierwszych urodzinach.

Czy szczepienie MenB powoduje działania niepożądane?

U niektórych dzieci mogą wystąpić:

- zaczerwienienie, obrzęk lub wrażliwość w miejscu podania zastrzyku (objaw samoczynnie powoli zniknie w ciągu kilku dni)
- rozdrażnienie i problemy z karmieniem
- temperatura (gorączka).

Gorączka to częsta reakcja na szczepionkę MenB. Nie należy się jej obawiać. Możesz zapobiec jej wystąpieniu, podając swojemu dziecku paracetamol po przyjęciu szczepionki MenB w 8 i 12 tygodniu życia. Zobacz strony 14–17, aby uzyskać więcej informacji na temat działań, które należy podjąć.

Konieczne upewnij się, że masz w domu paracetamol dla niemowląt przed zabraniem Twojego dziecka na pierwszą wizytę w celu podania szczepionki MenB.

Czy są dzieci, które nie powinny dostać szczepienia?

Nie należy podawać szczepienia dzieciom, które:

- mają potwierdzoną reakcję anafilaktyczną na wcześniejszą dawkę szczepionki (patrz reakcje alergiczne na stronie 6)
- mają potwierdzoną reakcję anafilaktyczną na jakikolwiek składnik szczepionki.

Jak skuteczne jest szczepienie MenB?

Istnieje wiele różnych szczepów infekcji MenB. Szczepienie chroni przeciwko większości (około trzy czwarte), ale nie wszystkich z nich. Dlatego szczepienie w ogromnym stopniu zmniejsza szansę, że Twoje dziecko zachoruje, ale nadal istnieje bardzo mała szansa na zarażenie, dlatego wciąż należy znać objawy i znaki, na które trzeba zwracać uwagę – patrz strona 18.

Szczepienie przeciw pneumokokom (PCV)

Ta szczepionka chroni przed jedną z najczęstszych przyczyn zapalenia opon mózgowych, a także przed innymi chorobami, takimi jak poważne infekcje uszu (zapalenie ucha środkowego) i zapalenie płuc, które wywołują najczęstsze typy bakterii pneumokokowych. Zapalenie opon mózgowych, infekcje uszu i zapalenie płuc mogą być wywołane także przez radsze typy bakterii pneumokokowych oraz inne bakterie i wirusy. Ta szczepionka nie chroni przed nimi.

Twoje dziecko powinno otrzymać szczepienie PCV w 16. tygodniu życia i niedługo po swoich pierwszych urodzinach.

Czym jest zakażenie pneumokokowe?

Zakażenie pneumokokowe to jedna z najczęstszych przyczyn zapalenia opon mózgowych. ale także przyczyna poważnych infekcji uszu (zapalenie ucha środkowego), zapalenia płuc i innych chorób.

Działania niepożądane PCV

Na 10 zaszczepionych dzieci, jedno lub dwoje mogą odczuć obrzęk, zaczerwienienie lub wrażliwość w miejscu podania zastrzyku lub łagodną gorączkę. W bardzo rzadkich przypadkach szczepionka może powodować reakcję alergiczną (patrz strona 6).

Najczęstsze pytania

Jak szybko po przyjęciu szczepionki mogę pływać z moim dzieckiem?

Możesz pływać ze swoim dzieckiem w dowolnym czasie, przed i po podaniu szczepień. Wbrew popularnemu pogładowi, Twoje dziecko nie potrzebuje żadnych szczepień przed pływaniem.

Czy istnieją inne sposoby na uodpornienie mojego dziecka?

Nie ma innych sprawdzonych i skutecznych sposobów na uodpornienie Twojego dziecka. Leki homeopatyczne zostały wypróbowane jako inny sposób ochrony przed krztuścem, ale te leki nie są skuteczne. Rada Lekarska Homeopatii [Council of the Faculty of Homeopathy] (oficjalna organizacja lekarzy wykwalifikowanych w stosowaniu homeopatii) radzi rodzicom, aby zaszczepili swoje dzieci standardowymi szczepionkami.

Czy podanie mojemu dziecku kilku szczepionek jednocześnie nie doprowadzi do osłabienia jego układu odpornościowego?

Nie. Układy odpornościowe dzieci chronią je od chwili urodzenia przed zarazkami w otoczeniu. Bez takiej ochrony dzieci nie byłyby zdolne poradzić sobie z dziesiątkami tysięcy bakterii i wirusów nas ich skórze, w nosie, w gardle i jelitach. Ta ochrona trwa przez całe życie.

W teorii dziecko jest w stanie skutecznie odpowiedzieć na około 10 000 szczepionek podanych jednocześnie. Dlatego układ odpornościowy dziecka z łatwością radzi sobie z różnymi szczepionkami podawanymi w ramach programu szczepień ochronnych.

Nie zaleca się podawania szczepionek oddzielnie. Obecny program szczepień został stworzony, aby dać Twojemu dziecku najlepszą ochronę przeciw chorobom w określonym wieku, kiedy ryzyko jest większe. Podawanie szczepionek oddzielnie może narazić Twoje dziecko. Nie istnieją korzyści w porównaniu z otrzymaniem różnych szczepionek jednocześnie.

Moje dziecko urodziło się przedwcześnie. Kiedy dzieci urodzone przedwcześnie powinny otrzymać pierwsze szczepienie?

Dzieci urodzone przedwcześnie mogą mieć większe ryzyko infekcji. Należy je szczepić zgodnie z zalecanym programem od 8. tygodnia po urodzeniu, bez względu na to, jak wcześnie się urodziły.

Obawiam się stresu, jaki moje dziecko odczuje w związku z otrzymaniem szczepionki.

Twoje dziecko może płakać i denerwować się przez kilka minut, ale przytulenie ewentualnie je uspokoi.

Obawiam się, że moje dziecko może mieć alergię. Czy może przyjąć szczepionki?

Tak. Astma, egzema, katar sienny, nietolerancje spożywcze i alergię nie sprawiają, że Twoje dziecko nie może przyjąć którejkolwiek ze szczepionek zawartych w programie szczepień ochronnych dla dzieci. Jeśli masz pytania, porozmawiaj ze swoim lekarzem, pielęgniarką w przychodni lub pielęgniarką środowiskową.

Czy istnieją powody, aby moje dziecko nie przyjmowało szczepień ochronnych?

Istnieje bardzo niewiele powodów, dla których nie należy szczepić dzieci. Powiadom swojego lekarza, pielęgniarkę w przychodni lub pielęgniarkę środowiskową, jeśli Twoje dziecko:

- ma bardzo wysoką temperaturę lub gorączkę, wymioty lub biegunkę w dniu wizyty;
- miało złą reakcję na dowolne szczepienie;
- ma ciężką alergię na cokolwiek;
- ma zaburzenie krzepnięcia krwi;
- miało konwulsje lub drgawki;
- przyjmowało lub przyjmuje obecnie terapię nowotworową;
- ma jakąkolwiek chorobę, która oddziałuje na układ odpornościowy (na przykład białaczka, HIV lub AIDS);
- bierze jakiegokolwiek lekki oddziałujące na układ odpornościowy (na przykład sterydy w wysokich dawkach lub terapie stosowane po przeszczepie narządów lub w leczeniu chorób nowotworowych);
- ma inną poważną chorobę.

Nie zawsze są to przyczyny, dla których Twoje dziecko nie może otrzymać szczepienia, ale te informacje pomogą lekarzowi lub pielęgniarce zdecydować, które szczepienia są najlepsze dla Twojego dziecka i czy należy udzielić Ci innych porad. Historia choroby w rodzinie nigdy nie stanowi powodu, aby dziecko nie otrzymało szczepienia.

Dlaczego program szczepień ochronnych ulega okresowym zmianom?

Programy szczepień ochronnych podlegają regularnym przeglądom w celu zapewnienia, że wszystkie dzieci otrzymają najlepszą ochronę przeciw chorobom, którym można zapobiec. Wraz z pojawianiem się nowych szczepionek lub badań, które stwierdzają, że podanie istniejącej szczepionki w określonym czasie zwiększa ochronę, program ulega zmianom.

Rodzice i opiekunowie mogą zgłosić podejrzewane działania niepożądane szczepionek i leków przez program Yellow Card.

Można w tym celu wejść na adres mhra.yellowcard.gov.uk lub zadzwonić na infolinię Yellow Card pod numerem **0800 731 6789**. Podejrzewane skutki uboczne można także zgłosić, skanując kod QR pobierając aplikację Yellow Card.

Jak mogę zapobiec wystąpieniu wysokiej temperatury po przyjęciu szczepienia MenB?

Niektóre dzieci po przyjęciu szczepień mogą mieć podwyższoną temperaturę lub gorączkę (powyżej 37,5°C). Zdarza się to częściej po przyjęciu szczepienia MenB. Aby temu zapobiec, zalecamy podawanie dzieciom trzech dawek paracetamolu dla niemowląt po każdym szczepieniu MenB w 8 i 12 tygodniu życia. Podanie paracetamolu zmniejszy ryzyko wystąpienia gorączki, rozdrażnienia i ogólnego dyskomfortu (w tym bólu w miejscu zastrzyku) po szczepieniu MenB. **Koniecznym upewnij się, że masz w domu paracetamol dla niemowląt zanim Twoje dziecko otrzyma pierwszą szczepionkę.** Jeśli Twoje dziecko ma gorączkę po szczepieniu w 16 tygodniu, także możesz mu podać paracetamol.

Gdzie mogę zdobyć paracetamol dla niemowląt?

Płynny paracetamol jest powszechnie dostępny w aptekach i supermarketach. Możesz kupić markę własną sklepu (zwykle tańszą) lub bardziej znaną markę, taką jak Calpol®. Nieważne, jaką markę wybierzesz. Najważniejsze jest się upewnić, że podajesz lek o sile działania odpowiedniej dla Twojego dziecka (dla dzieci od 8 do 12 tygodnia siła ta wynosi 120 mg / 5 ml).

Kiedy należy podać paracetamol mojemu dziecku?

Podaj pierwszą dawkę w czasie szczepienia lub jak najszybciej po szczepieniu. Podaj drugą dawkę 4 do 6 godzin po pierwszej, a trzecią 4 do 6 godzin po drugiej. Nie podawaj pierwszej dawki przed wizytą w celu podania szczepienia, ponieważ pielęgniarka musi najpierw sprawdzić, czy Twoje dziecko nie ma oznak infekcji, która może być przyczyną opóźnienia podania szczepienia.

Ile leku należy podać?

Każda dawka wynosi 2,5 ml. Kupiona butelka powinna mieć dołączoną strzykawkę lub łyżeczkę do poprawnego odmierzenia dawki (patrz poniżej).

Dawkowanie i czas podawania zawiesiny paracetamolu dla dzieci po szczepieniu w 8 i 12 tygodniu życia

Wiek dziecka	Dawka 1	Dawka 2	Dawka 3
8 tygodni	Jedna dawka 2,5 ml w czasie szczepienia lub jak najszybciej po nim.	Jedna dawka 2,5 ml 4 do 6 godzin po pierwszej dawce	Jedna dawka 2,5 ml 4 do 6 godzin po drugiej dawce
12 tygodni	Jedna dawka 2,5 ml w czasie szczepienia lub jak najszybciej po nim.	Jedna dawka 2,5 ml 4 do 6 godzin po pierwszej dawce	Jedna dawka 2,5 ml 4 do 6 godzin po drugiej dawce

Uwaga: W przypadku dzieci urodzonych przedwcześnie, dawkę należy obliczyć zgodnie z masą ciała dziecka w okresie otrzymania szczepienia.

Ważne jest, aby Twoje dziecko otrzymało trzy zalecane dawki paracetamolu po każdym z pierwszych dwóch szczepień MenB, aby obniżyć prawdopodobieństwo gorączki.

Jeśli Twoje dziecko wypluje ponad połowę paracetamolu w ciągu kilku minut od jego podania, możesz dać mu natychmiast tę samą ilość paracetamolu.

Czy podanie paracetamolu tak małemu dziecku jest bezpieczne?

Tak, paracetamol można bezpiecznie podawać dzieciom w wieku 8 tygodni. Eksperci* informują, że po podaniu szczepionki w 8 tygodniu życia można bezpiecznie podawać paracetamol przez maksymalnie 48 godzin (należy odczekać co najmniej cztery godziny pomiędzy dawkami i nie podawać więcej niż cztery dawki dziennie).

To dlatego, że jest o wiele bardziej prawdopodobne, że łagodna gorączka następująca w tym czasie po przyjęciu szczepienia została spowodowana przez szczepionkę niż przez infekcję. Paracetamol poprawi samopoczucie Twojego dziecka. Niektóre starsze opakowania paracetamolu mogą zawierać inne zalecenia, ale na nowszych opakowaniach zamieszczono już te aktualne informacje, których należy przestrzegać.

*Porady specjalistyczne Komisji Wspólnej ds. Szczepień [Joint Committee for Vaccinations and Immunisations] oraz Komisji ds. Leków Podawanych Ludziom [Committee for Human Medicines].

Co należy zrobić, jeśli moje dziecko wciąż ma gorączkę po zażyciu trzech dawek paracetamolu?

Niektóre dzieci mogą mieć gorączkę po szczepieniu nawet po przyjęciu paracetamolu. Jeśli Twoje dziecko nadal ma gorączkę po zażyciu pierwszych trzech dawek paracetamolu, ale nie ma żadnych innych objawów, możesz dalej podawać paracetamol przez 48 godzin po szczepieniu. Zawsze odczekaj co najmniej cztery godziny między dawkami i nigdy nie podawaj więcej niż czterech dawek dziennie. Zadbaj też o ochłodzenie swojego dziecka. Upewnij się, że nie ma zbyt wielu warstw odzieży czy koców i podawaj mu dużo płynów.

Jeśli kiedykolwiek masz obawy o zdrowie swojego dziecka, zaufaj swoim przeczuciom i porozmawiaj z lekarzem.

Jeśli po 48 godzinach od podania szczepionki Twoje dziecko wciąż ma gorączkę lub obawiasz się o jego samopoczucie, skonsultuj się z lekarzem.

Jak rozpoznać i leczyć gorączkę

Jeśli twarz Twojego dziecka jest gorąca w dotyku, a skóra zaczerwieniona lub rozpalona, prawdopodobnie ma ono gorączkę. Możesz sprawdzić mu temperaturę termometrem (gorączka to temperatura powyżej 37,5°C).

Gorączki są dość częste u dzieci. Często występują razem z infekcjami. Czasami dziecko w wyniku gorączki może dostać drgawek. Może to spowodować każda gorączka, zarówno w związku z infekcją, jak i szczepieniem. Dlatego należy wiedzieć, co zrobić, gdy Twoje dziecko ma gorączkę. Pamiętaj, gorączki są częściej powodowane przez choroby niż przez szczepienia.

Jak leczyć gorączkę

1. Zapewnij swojemu dziecku ochłodzenie, upewniając się, że:

- nie ma zbyt wielu warstw odzieży czy koców;
- pokój, w którym przebywa, nie jest przegrzany (nie powinien też być za zimny, przyjemny chłód zapewnia temperatura 16–20°C).

2. Podawaj dziecku dużo płynów.

3. Podaj dziecku paracetamol dla dzieci (poproś o lek bez cukru). Kiedy Twoje dziecko otrzyma szczepienie MenB w ramach szczepień w wieku 8 i 12 tygodni, zaleca się podanie mu trzech dawek paracetamolu, nawet jeśli nie dostanie gorączki. Dawki należy podawać w odstępach od 4 do 6 godzin (patrz strony 14–17). Jeśli Twoje dziecko ma gorączkę po szczepieniu w 16 tygodniu, też możesz mu podać paracetamol.

Pamiętaj, aby nigdy nie podawać leków zawierających aspirynę dzieciom poniżej 16 roku życia.

Natychmiast porozmawiaj z lekarzem, jeśli Twoje dziecko:

- ma bardzo wysoką temperaturę (39°C lub wyższą);
- ma drgawki.

Jeśli Twoje dziecko ma drgawki, połóż je na boku w bezpiecznym miejscu, ponieważ jego ciało może wykonywać gwałtowne ruchy.

Jak rozpoznać zapalenie opon mózgowych i posocznicę

Szczepionki MenB i pneumokokowa (PCV) chronią przeciw różnym typom zapalenia opon mózgowych i posocznicy (zakażenia krwi). Istnieją inne typy, na które nie ma szczepionek, dlatego jest ważne, aby zwracać uwagę na znaki i objawy.

Zapalenie opon mózgowych może powodować obrzęk wyściółki mózgu. Te same zarazki mogą powodować zakażenie krwi (posocznica). Dziecko z zapaleniem opon mózgowych lub posocznicą może poważnie zachorować w ciągu paru godzin. Nielezione, te choroby mogą być śmiertelne. Wczesne objawy zapalenia opon mózgowych są łagodne i podobne do tych, które powodują przeziębienie i grypa - podwyższona temperatura (37,5°C i wyższa), niepokój, wymioty i odmawianie jedzenia. Poniżej podane są ważne znaki, na które należy zwrócić uwagę.

U niemowląt, główne objawy zapalenia opon mózgowych mogą obejmować:

- wysoki, jęczący płacz;
- rozdrażnienie podczas podnoszenia;
- wybruszone ciemiączko (miękki obszar na głowie);
- senność i obniżenie reakcji – trudności z budzeniem;
- wiotkość i apatię lub sztywność i gwałtowne ruchy;
- odmowę karmienia, wymioty;
- skórę bladą, z plamami lub zasinioną;
- konwulsje lub drgawki;
- gorączkę;

główne objawy **posocznicy** mogą obejmować:

- szybkie i nietypowe oddychanie;
- skórę bladą, z plamami lub zasinioną;
- gorączkę, zimne dłonie i stopy;
- dreszcze;
- wymioty, odmowę karmienia;
- czerwone lub fioletowe plamy, które nie znikają po przyciśnięciu (wykonaj test szklanką wyjaśniony poniżej);
- ból lub rozdrażnienie spowodowane bólami mięśni lub silne bóle kończyn lub stawów;
- wiotkość;
- głęboką senność.

Należy pamiętać, że nie każdy wykazuje objawy podane powyżej. Jeśli pojawią się niektóre z wyżej wymienionych objawów, a w szczególności czerwone lub fioletowe plamy, natychmiast zwróć się po pomoc medyczną. Jeśli nie możesz skontaktować się ze swoim lekarzem lub po zasięgnięciu porady wciąż masz obawy, zaufaj swoim przeczuciom i zabierz dziecko na oddział ratunkowy w swoim najbliższym szpitalu.

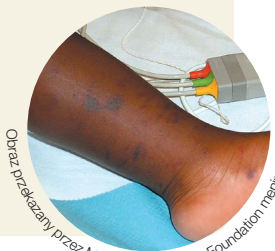
i

Jeśli mocno przyciśniesz szklankę do wysypki spowodowanej posocznicą, wysypka nie zmieni koloru. Zobaczysz wysypkę przez szklankę. W takim przypadku natychmiast poproś o pomoc lekarską.

Wysypka może być trudniejsza do zauważenia na skórze brązowej lub czarnej. Sprawdź jaśniejsze miejsca, takie jak wnętrza dłoni, podeszwy stóp, podniebienie jamy ustnej, brzuch, białka oczu lub wnętrza powiek.

Obraz przekazany przez Meningitis Now meningitisnow.org

Obraz przekazany przez Meningitis Research Foundation meningitis.org

Gdzie mogę uzyskać więcej informacji na temat zapalenia opon mózgowych?

Organizacje Meningitis Research Foundation i Meningitis Now udzielają informacji na temat zapalenia opon mózgowych.

Zadzwoń na bezpłatną infolinię Meningitis Now pod numerem 0808 80 10 388 (od poniedziałku do piątku, 9:00 - 17:00) lub wejdź na stronę www.meningitisnow.org

Zadzwoń na bezpłatną infolinię Meningitis Research Foundation pod numerem 080 8800 3344 (od poniedziałku do piątku, 9:00 - 17:00) lub wejdź na stronę www.meningitis.org

Możesz też porozmawiać ze swoim lekarzem, pielęgniarką w przychodni lub pielęgniarkę środowiskową.

Szczepienia podawane dzieciom niedługo po pierwszych urodzinach

Informacje na temat następujących szczepień zawiera ulotka „*Szczepienia ochronne dla dzieci niedługo po pierwszych urodzinach*” [*Immunisations for babies just after their first birthday*]. Otrzymasz tę ulotkę niedługo przed terminem otrzymania tych szczepień przez Twoje dziecko. Możesz również wejść na stronę pha.site/vaccinations lub porozmawiać ze swoją pielęgniarką środowiskową.

Szczepienia ochronne dla dzieci niedługo po pierwszych urodzinach

Szczepienie MMRV

MMRV chroni Twoje dziecko przez odrą (M), świnką (M), różyczką (R) i ospą wietrzną (V).

Twoje dziecko powinno otrzymać szczepienie MMRV niedługo po swoich pierwszych urodzinach.

Twoje dziecko otrzyma drugą dawkę MMRV w wieku 18 miesięcy.

Szczepienie przeciw pneumokokom

Ta szczepionka została opisana na stronie 11. Twoje dziecko potrzebuje dwóch dawek.

Twoje dziecko otrzyma ostatnią dawkę szczepienia przeciw pneumokokom niedługo po swoich pierwszych urodzinach.

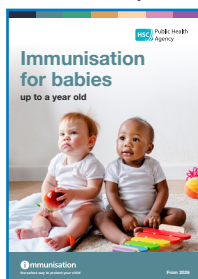
Szczepienie MenB

Ta szczepionka została opisana na stronie 10. Twoje dziecko potrzebuje trzech dawek.

Twoje dziecko otrzyma ostatnią dawkę szczepienia MenB niedługo po swoich pierwszych urodzinach.

Zwyczajny harmonogram szczepień dziecięcych

Szczepienia dla dzieci do 1. roku życia

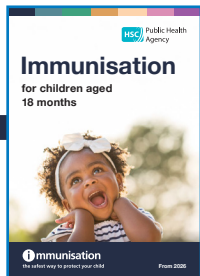

8 tygodni
6 w 1
Rotawirus
MenB

12 tygodni
6 w 1
Rotawirus
MenB

16 tygodni
6 w 1
Pneumokoki

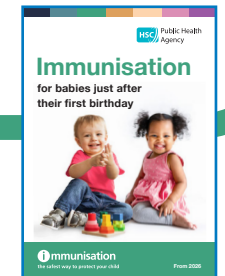
Szczepienia dla dzieci w wieku 18 miesięcy

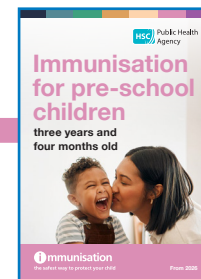
18 miesięcy
6 w 1
MMRV

1 rok
(zaraz po pierwszych urodzinach)
MMRV
MenB
Pneumokoki

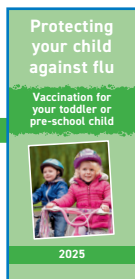
Szczepienia ochronne dla dzieci niedługo po pierwszych urodzinach

Szczepienia ochronne dla dzieci w okresie przedszkolnym, w wieku trzech lat i czterech miesięcy

3 lata i 4 miesiące
4 w 1

2+ lat
Szczepienie dla dzieci przeciwko grypie (roczne)

Ochrona dla Twojego dziecka przeciwko grypie. Szczepionka dla Twojego dziecka w wieku żłobkowym lub przedszkolnym

i

Program szczepień nieznacznie się różni dla niemowląt urodzonych przed 31 grudnia 2024 r. Zeskanuj kod QR lub odwiedź adres nidirect.gov.uk/childhood-immunisation, aby otrzymać więcej informacji.

i

Jeśli Twoje dziecko nie otrzymało którejś z tych szczepionek, porozmawiaj ze swoim lekarzem, pielęgniarką w przychodni lub pielęgniarką środowiskową. Aby otrzymać więcej informacji na temat tych szczepień, wejdź na stronę pha.site/vaccinations

6 w 1
chroni przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi (kokluszowi), polio, Hib i wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

4 w 1
chroni przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi (kokluszowi) i polio

Jeśli chcesz otrzymać więcej informacji na temat szczepień, wejdź na stronę

pha.site/vaccinations

lub

www.nidirect.gov.uk/childhood-immunisation

Public Health Agency
12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel: 0300 555 0114 (local rate).
www.publichealth.hscni.net

Find us on:

Informacje te zostały opracowane przez Brytyjską Agencję Bezpieczeństwa Zdrowotnego (UK Health Security Agency) i są wykorzystane na podstawie Otwartej Licencji Rządowej w wersji 3.0